

Szója fajták összehasonlító vizsgálata öntözött és öntözetlen körülmények között

Burtics János

Mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnöki, mesterképzés, levelező

Környezettudományi Intézet, Öntözésfejlesztési és Meliorációs Tanszék

Belső témavezető: Dr. habil. Bodnár Károly, főiskolai tanár, MATE Környezettudományi Intézet, Öntözésfejlesztési és Meliorációs Tanszék

A klímaváltozás hatására a mezőgazdaság vízgazdálkodási kihívásai egyre jelentősebbé válnak, különösen a tavaszi vetésű, vízigényes kultúrák esetében, mint a szója (*Glycine max*). Jelen dolgozat célja két különböző szójafajta – ES Pallador (középérésű) és Sigalia (korai) – fejlődési és terméshozamának összehasonlítása öntözött és öntözetlen körülmények között, homogén talajviszonyok mellett, a Maroslelei kísérleti területen.

A kutatás során egymás melletti táblákon folyt az összehasonlítás, ahol a vízellátást felszíni, Marosból származó öntözéssel biztosították. A növények fejlődését és a talaj paramétereit a tenyészidőszak során folyamatosan monitoroztam. Az eredmények azt mutatják, hogy az öntözés jelentősen javította a szójafajták terméshozamát és fejlődési egyenletességét míg a Sigalia fajta rövidebb tenyészidejének köszönhetően jól illeszkedik a vetésváltásba és az különösen az őszi kalászosok elé. Mindkét fajta szinte azonosan teljesített annak ellenére, hogy az ES Pallador középérésű fajta.

A dolgozat részletesen bemutatja a szója biológiai és agronómiai sajátosságait, a hazai termesztési lehetőségeket, a növény vízigényét befolyásoló tényezőket, valamint a megfelelő talaj-előkészítési és öntözéstechnikai gyakorlatokat. Az irodalmi áttekintés alapján az öntözés nemcsak a hozamot növeli, hanem a fehérje- és olajtartalom szinten tartásában is fontos szerepet játszik.

A kutatás alátámasztja, hogy a hazai szójatermesztés jövője szoros összefüggésben van az öntözési lehetőségek fejlesztésével és fenntartható alkalmazásával. A fajtaválasztás, a helyi agroökológiai adottságok és a megfelelő technológia alkalmazása kulcsszerepet játszanak a sikeres és gazdaságos szója-előállításban.